

بررسی تأثیر معماری مکان و فضا در طراحی مجموعه آموزشی _تفریحی خانه مهر کودک

زهرامشک فروش^۱، سیده مرضیه طبائیان^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.
۲- استادیار، عضو هیئت علمی تمام وقت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، اصفهان، ایران، Marzieh.tabaeian1@gmail.com

چکیده

دنیای کودکی، مؤثرترین دوران زندگی انسان و کودکان سرمایه های انسانی می باشند. کودکان حساس ترین گروه سنی جامعه را تشکیل می دهند و در مهم ترین سال های زندگیشان که پایه های رشد شخصیتی، ذهنی، اجتماعی و جسمی آنها شکل می گیرد، نیازمند این هستند تا زندگی اجتماعی را در مقیاس خود تجربه کنند؛ این امر مستلزم فراهم بودن فضایی کودکان و صمیمانه است. فضایی به دور از هیاهو بزرگترها، دنیایی پر از شادی با رنگ های زیبا که در آن کودک فرصت پرورش افکار خود و شکوفایی استعدادهایش را داشته باشد. ازسوی دیگر حضور مادران تأثیر به سزائی بر فرآیند یادگیری و رشد و پرورش کودکان ایفا می نماید. بنابراین وجود چنین فضایی برای حضور دو جانبه کودک و مادر، امری اجتناب ناپذیر است. چنین فضایی در قالب مفهوم خانه کودک معنا می یابد. این در حالی است که امروزه مکان هایی که به این منظور طراحی گشته اند، انگشت شمار هستند. اکثر این مکان ها ساختمان هایی هستند که تغییر کاربری یافته اند؛ فضاهایی که بدون در نظر گرفتن نیازها و ویژگی های روحی و شخصیتی کودکان بنا گشته اند. کودکان در مواجهه با چنین فضاهایی نه تنها از برقراری ارتباط با محیط پیرامون بازمانده بلکه احساس سردرگمی و یأس نموده و از دست یابی به شکوفایی شدن استعدادها و رشد خود باز می مانند. هدف این مقاله دستیابی به شاخص های طراحی مکانی و فضایی مجموعه آموزشی - تفریحی خانه مهر کودک می باشد. در این پژوهش از روش میدانی و کتابخانه ای به منظور جمع آوری اطلاعات استفاده شده است. روش انجام پژوهش به این صورت بوده است که پس از شناخت و بررسی نمونه ها و مطالعه منابع موجود نتایج نهایی حاصل شده و شاخص های پیشنهادی در این زمینه ارائه شده است.

واژه های کلیدی: طراحی فضا، معماری مکان، فضاهای آموزشی، خانه مهر کودک.

۱- مقدمه

پژوهش ها نشان می دهند در دوران کودکی ویژگی ها و صفات و استعداد کودکان پایه گذاری می شود و بهترین زمان پیشرفت و رشد ذهن کودکان در فاصله سنی ۲ تا ۱۰ سال (بخصوص در دوره ی سنی ۲-۶ سال) روی می دهد. کودک طی این سال ها از محیط اطراف خود تأثیر می پذیرد و در مورد محیط خود به طور طبیعی کنجکاو و جستجوگر است [۱]. کودک یک انسان متفکر است باید فکر او را تقویت نمود لازم است او را به حرکت واداشت تا بتواند از نیروی نهفته خود استفاده کند، هوش و فکر خود را بکار بیندازد، با دنیای خارج مربوط شود، احتیاج وادارش کند که برای رفع نیازهای خود از فکر و استعداد خویش مدد

*- نویسنده مسئول مکاتبات